

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1902. márczius 23.

Vasárnap.

XXI. évfolyam. 24. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Fél évre 5 korona.
Negyed évre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szerkesztését illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőből, az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. János Mózsa könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábs petitorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetések s nyiltterek díja előre fizetendő.

Egy csöpp szocializmus.

(M—d) A napjainkban folyó parlamenti tárgyalásokat elsősorban dominálni látszik ugyan a közgazdasági irányzat, de bármily fontosságot tulajdonítsunk, agrikultur állam lévén, e kérdésben felforgó felfogásoknak — nem lehet tagadni, hogy burkoltan bár, a közgazdasági viták mégis csak a közös vámterület és a munkáskérdés körül forognak.

Mert ugy a munkáskérdés, mint a vámterület kérdése, nem csupán szervi, hanem leplezetlenül okozati összefüggésben van mezőgazdasági érdekeinkkel.

Érdekes az, hogy míg az agrárirányzat óvatosan kerülgeti a kérdéseknek illetén formálását, addig az önálló vámterület eszméjének egyre növekvő térfogatát szemlélhetjük iparosaink körében. Egyre jobban tért hódít az a meggyőződés e körökben, hogy hazai ipart megteremtteni, közgazdasági önállóságunk alapföltételeit biztosítani közös vámterület mellett nem igen lehet, mert a fejlettebb osztrák ipar a legtöbb iparágban csirájában fojtja meg a zsenge magyar ipart.

A magyar piacon — szerintök — az osztrák ipar szinte egyeduralmat élvez, míg a magyar munkások ezrei munka nélkül lézengnek a főváros utcáin, más ezrek pedig Amerikába vándorolnak. A képviselőház üléseiben már éreztette hatását az egyre komolyabbá váló munkás-kérdés, újabb izelítőt kapott a főváros azokból a veszélyes mozgalmakból, melyek — ha a munkátlanság állapota soká tart — a társadalmi rendet és a közbiztonságot is fenyegetik. A munkátlanság által rendőri engedéllyel rendezett tüntető körmenet a féktelenség és rombolás ijesztő kitörésévé fajult. A munkanélküliek száma a fővárosban bizonyára nagyobb annál, a melyről a hivatalos statisztikának tudomása van, mert a mindenünnen idetóduló munkakeresőkkel egyre szaporodik.

A kormány által kilátásba helyezett nagyszabású közmunkák és megrendelések enyhíteni fogják ezt a fenyegető helyzetet.

A munkanélküliség enyhítésére célzó kormány-tevékenységnél nem volna szabad továbbá tekinteten kívül hagyni azt a körülményt, hogy hazai iparvállalatainknál sok ezer idegen munkás van alkalmazva. Ezek az idegenek, némely idegen származású munkavezetők kedvezése folytán, kiszorítják a hazai munkásokat s ezek a közjótékonyágnak válnak terhére.

Nálunk is alkalmazni kellene tehát azt az eljárást, melyet ez idő szerint Né-

metországban nagy mértékben alkalmaznak, mely abból áll, hogy tömegesen kitasítják az idegen illetőséű munkásokat nehogy a nyomott ipari helyzet mellett a saját munkásaik foglalkozás nélkül maradjanak s a községeknek terhére váljanak. Az idegen munkások ez idő szerint nagy tömegekben kénytelenek elhagyni Németországot, míg nálunk osztrák és német munkások nagy mértékben elvonják a hazai munkások keresetét s közvetve és közvetlenül fokozzák azt az elégedetlenséget, melyet a munkásosztály tömegeiben tapasztalunk.

A képviselőházból. A képviselőház márczius 20 iki ülésén, napirend előtt Lukács László pénzügyminiszter benyújtotta a magyar államadósságok konverziójára, valamint az 1893. évi tizenegyedik törvényezikk kiegészítésére vonatkozó javaslatokat.

Ezután folytatták a földmívelési költségvetés részletes tárgyalását. A bor és szőlőtermelés tételénél Hertelendy Major Ferencz, Baross Károly és Szederkényi szólaltak fel, a kik az olasz borvám klauzula megszüntetését, a borfogyasztási adó leszállítását és a borhamisítók ellen szigorú intézkedéseket kértek.

Günther Antal a szőlők rekonstrukciójánál fennálló bajokról paraszodik.

Az indemniti A kormány, mint beavatott helyről értesülünk — rögtön a husvét szünet után, május végéig tartó indemnitiást kér.

A konverzió tárgyalása A pénzügyi bizottság, már szombaton tárgyalás alá veszi a magyar konverziós törvényjavaslatot.

Képviselőválasztók névjegyzéke. Az országgyűlési képviselőválasztók jövő esztendőre érvényesül birandó névjegyzékének összeállítására vonatkozóan Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter körrendeletet küldött az ország összes központi választmányaihoz, mely szerint a választókerületek összes választóinak névjegyzéke a központi választmány székhelyén, az egyes községek választóinak névjegyzéke pedig a kihagyottak névjegyzékével együtt az illető községekben május 5-től husz napig közzemlére mulhatatlanul kiteendő. A reklamációk május 15-ig, az észrevételek pedig ugyane hónap 16—25-ig fogadandók el. Ugy a reklamációk, mint az észrevételek felett a körrendelet szerint a központi választmány július 20-ig köteles határozni.

A társadalom a gyermeknevelés szolgálatában.

Irta: Tóth Kálmán.*

I.

Joga s kötelessége-e a társadalomnak a gyermeknevelés munkájában résztvenni?

Küönös kérdésnek látszik, pedig valójában még sem az. Nem az, mert a gyermeket ez idő

*) Meglehet ajánljuk az életből vett ezen rendkívül érdekes cikket olvasóink figyelmébe.

Szerk.

szert egyedül a szülő tulajdonának tekintik, még pedig olyan tulajdonának, aki felett teljesen s mondhatni önkényesen rendelkezhetik.

Van ugyan az 1868. évi XXXVIII. t.-cz.-ben oly rendelkezés, a mely a gyermek feletti felügyeleti s intézkedési jogot a szülő kezéből a hatóság kezébe teszi át, azon esetre, ha a szülő gyermekének rendes iskolába járását elhanyagolja; a törvény szellemének érvényesülését mindazáltal a gyakorlatban sehol sem tapasztaljuk. Különböznék megközelítő szemügyre a dolgot s lássuk, mi a helyzet olyankor, ha a szülő gyermekét az előirt intés és a megfelelő fokozatu pénzbüntetések kirovása daczára is visszatartja az iskolától?

Igaz, hogy a hatóságnak ilyenkor joga volna az elhanyagolt gyermek részére gyámat rendelni ki, annak rendes oktatása és nevelése céljából. Sajnos azonban, hogy a törvény nemes intentiója elé a kivétel a leg több, sőt talán minden egyes esetben elháríthatatlan akadályokat emel. Mert a gyám ki-rendelés jogával kötelességek is járván, a hatóságok egyáltalán nem élnek e jogukkal, nehogy az ilyen esetekben többnyire szegény gyermekek tanításának s nevelésének terhe a község nyakába szakadjon.

Ime tehát a község is azt az elvet vallja, hogy a gyermek a szülőé, tehát vele, a mit akar, neki arra semmi gondja. Tőle ugyan felnőhet a gyermek tanulatlanul, minden életpálya választás s annak kitanulása nélkül, zsarolhatja a sokszor önmagukkal jötehetetlen szülőket, lézenghet napestig az utcákon, káromkodhatik, illetlenkedhetik, a kisebbeket ütheti, verheti s kifosztogathatja, ha elől találja. Lophat is, a meddig rajta nem érik; ha azonban ez bekövetkezik, akkor már a hatóság nem marad veszt, hanem megindítja az eljárást a gyermeknek valamely javítóintézetbe való felvétele iránt. Az okozatnál megjelenik mint büntető az, aki az okot eltávolítani elmulasztotta. Pedig régi közmondás: „Principiis obsta, sero medicina paratur!” S ezt a büntetést is azonban korántsem a gyermek iránti jóakarattal alkalmazzák, oh nem, hanem azon okból, hogy a közbiztonság ilyen módon veszélyeztetve ne legyen. Arra persze ilyenkor alig gondol a hatóság, hogy egy gyermek eltartása a javítóintézetben százakba kerül s hogy e százakat a gyermek szülőinek szegénysége folytán azon községnek kell kifizetni, a melyből a kérdéses gyermek való. Természetesen arra sem gondolnak, hogy azon esetben, ha a gyermek kisebb korában nem egyedül a szülő önkényére lett volna bízva, hanem a szükséges ellenőrzés gyakorlása mellett a gyermek nevelésében levő hiányok idejében kellőképp pótolhattak volna, nem következett volna be a szükség a javítóintézet alkalmazásba vételének. Ámde ha a hatóság mindezekre nem gondolt is, már arra csakugyan gondolnia kellett volna, hogy az a javítóintézet sem javít ám meg minden gyermeket; de sőt lehet mondan, hogy aránylag nagyon is kevés azok száma, a kik onnan kikerülve végleg a jó utra térnek.

Már most mi történik, ha a többiek között az is gonosz és megátalkodott maradt, a ki a község költségén küldetett a javítóba? Mit csinál a hatóság, ha az ilyen suhanék veszélyeztetni majd a közbiztonságot, hogy szabadul meg tőle? Avagy meg lehet ezektől is szabadulni?

Igen, meglehet. Csakhogy ez a megazabadosulás a börtön lakóinak számát gyarapítja s minden ilyen esetben megfosztja a társadalmat, illetve annak valamely rétegét két munkás kéztől, melyek kellő időben alkalmazott megfelelő eljárás mellett hasznos munkát végezhetek volna.

Bizonyítani sem szükséges, annyira tisztán látszik az itt elmondottakból, hogy a hatóság közönye a szülői nembánomsággal szemben, magára a községre nézve is nagy és állandó veszélyeket foglalt magában. A gyermekben ennél fogva nagy hiba csupán a család tagját tekinteni; mert hiszen a gyermek a nemzet testének atomja, a jövő embere, a kinek fejlődése, szellem és szívbéli kiművelése s valamely kenyérkereseti pályára való alapos kiképzése nagyon is fontos az egész társadalomra, sőt magára a nemzetre.

Szakítani kell tehát a most divatos rendszerrel s ehhez képest a hatóság egyetlen esetet se mulasztson el, a mikor segítő kezének kinyújtása által valamely magára maradt, avagy a szülők által az iskolától rosszakarattal elvont gyermek javítását s ennek alkalmas életpályára való előkészítését észszerű módon, esetleg a gyám kirendelése által előidézhetheti. Hogy pedig ez annál biztosabban megtörténhessék, szükség van arra, hogy a mint törvény őrzi ellen azt, hogy vajjon a szülő gyermekének tanításáról s neveléséről kellőképp gondoskodjék-e; éppen úgy gondoskodjék törvény arról is, hogy egy gyermek se néhessen fel a nélkül, hogy szülője őt valamely tisztas kenyérkereseti szakmában alaposan kine képezte volna. S hogy a mennyiben ezt tenni a szülő gyermeke 13 éves koráig elmulasztotta volna, tenné meg a hatóság kötelességét a gyám kirendelése által olyan irányban, hogy az ily züllésnek kitett gyermek, neki való mesterseget tanuljon ki.

Szükség van továbbá arra, hogy ugy-ezen, valamint az 1868. évi 38. t.-ez idevágó rendelkezése kibővítésével azzal, hogy évenként minden község költségvetésileg gondoskodjék oly összegekről, a melyekből ebbeli kötelemeinek teljesítése közben felmerülő kiadásai fedezetet nyerhetnek. A mennyiben pedig sok község van olyan, a mely szegénységénél vagy tulságos megterheltségénél fogva, e nemzeti kiadásait saját erejéből fedezni nem volna képes, állami segítség mellett megynéknél létesíttessenek alapok, a melyek a kérdéses községeket nemes hivataluk betöltésében támogatassák.

S nekem ne mondja senki azt, hogy a községet, megyét és államot, a család terhét képező kiadásokkal megróni nem lehet. Mert akkor, a midőn a család akarva vagy akaratlanul képtelen gyermekei iránti kötelezettségét teljesíteni s a midőnnél fogva arról van szó, hogy a vallásosan erkölcsös, hazafiasan érző és gondolkodó, munkára neveit emberek számát mi magunk gyarapítsunk ezzel nemzeti megerősödésünket elősegítve a börtönök és azok lakóinak számát lehetőleg apasszuk; akkor áldozattól, ha még oly nagyok is visszariadnunk nem szabad.

Ne gondolja azonban senki, hogy ha a törvényhozás s a törvények végrehajtói a községek és a megyék a gyermekekkel szemben fenforgó kötelességüket a fent említett módon teljesítene, az esetben már nem volna aktuális többé az a kérdés, vajjon fennforog-e szüksége annak, hogy a társadalom a gyermeknevelés munkájában részt vegyen-e?

Oh ez a kérdés ennek dacára is kell, hogy foglalkoztassa a szülőket, tanítókat s a tanügy minden igaz barátját.

Mert a mint a község nem gondol ma azzal, ha a gyermekek egy része műveletlenül s szívbéli romlottsággal nő fel: azonképen tapasztalhatjuk naponként azt is, hogy a felnőtt emberek sem igen tördnek a más gyermekével.

S ebben én véghetetlen nagy bajt látok, melyből a társadalomra sok teher és kellemetlenség háramlik.

Az a gyermek, nézetem szerint, csak első sorban a szülő; de nem kizárólag. Abból, ha a gyermek hasznos tagjává válik a társadalomnak, ugy-szólván mindnyájunknak van haszna, a szülőknek és a társadalomnak egyaránt; viszont a családok és sikkasztók, tolvajok és betörők veszélyes szereplése első sorban a szülők gyászra és szégyenre, de egy szermind edes mindnyájunk érdekét is fenyegeti. Világos tehát, hogy nem lehet közömbös előttünk a más gyermeke s annak különösen a családon kívüli viselete, főleg ha meggondoljuk, hogy a gyermekek az iskolában büntetendő cselekmények legtöbbjét az utcán s általában az otthonról és iskolától távol követi el s hogy az iskolában eltávolítás alá került fegyelmi esetek legnagyobb része az utcán elkövetett helytelen s olykor vétkező cselekmények közül kerülnek elő.

IRODALOM.

A Pesti Hirlap kormánytól és pártoktól független, szabadelvű és demokrata ujság az új évnegyed alkalmából közli velünk, hogy a következő évnegyedben a téli üdüléséből hazatért Tóth Béla folytatja vasárnapi tárczái és közkezdelt-Estí levelei írását; Mikszáth Kálmán pedig nagyobb történelmi elbeszélést ír. Ugyancsak az új évnegyeddel kezdődik a lapban egy új érdekfeszítő regény kölése. Maróczy mester, a montecarloi sakkverseny győztese, ismertetni fogja vasárnaponként a legnevezetesebb játszmákat, melyek a világ legelső sakkozóiával játszott. A lap — mely ma hazánk legnépszerűbb és legterjedtebb lapja — továbbra is nagy gondot fordít közkezdelt rovatainak (A t. Házból, Színház és zene, Képzőművészet, Vegyes,

Szerkesztői üzenetek stb.) gazdagságára és változatos-ságára, főelve lévén olvasóinak mulattatása. A Pesti Hirlap ma kétségtelenül legnagyobb terjedelemben jelenik meg lapjaink közt és így legtöbb olvasmányt nyújt. Melléklapja a Divat Szalon, legjobb divatújságaink egyike, igen jutányos áron rendelhető meg a Pesti Hirlappal együtt. A Pesti Hirlap előfizetési ára negyedévre 7 korona s a Divat Szalonnal együtt 9 korona; a Pesti Hirlap egy hóra is megrendelhető 2 kor. 40 fillér beküldése mellett. (A Pesti Hirlap kiadóhivatalának címe: Budapest V. ker., Váci-körút 78. sz.)

NAPI HIREK.

— A honvédség köréből. A m. kir. honvédelmi miniszter Karleusa Fülöp századost a brassói 24-ik honvéd gyalogezred kézdívasárhelyi 3-ik zászlóaljából Eszékre, Czelli Sándor főhadnagyt, Fogarashá helyezett át. Ugy Karleusa százados, mint Czelli főhadnagy, társas köreinknek közkezdeltsgű, általános szeretetnek örvendő tagjai voltak s mindkettőt kedves családi kötelékek fűzték a székelyföldre s ezért szolgálati érdekből történt áthelyezésüket társadalmunk őszinte sajnálkozással fogadta. Kisérje mindkettőjüket új állomásukra is, melyet ápril 1-én foglalnak el, szerenese.

— Uj jogtudor. Tauber József ügyvédjelölt Balázs Márton polg. isk. igazgató sógora, f. hó 21-én tette le Kolozsvárt jeles sikerrel a jogtudományi doktori szigorlatot. Gratulálunk.

— Eljegyzés. Dr. Barabás Albert nagyborosnyói volt körorvos özvegyét a napokban jegyezte el Molnár Gábor, a papolezi áll. iskola jeles tanítója. Az esküvő március 31-én lesz. Boldogság kísérei frigyüket.

— A Paedagogiai Társaságból. A m. kir. belügyminiszter a „Kézdívasárhelyi Paedagogiai Társaság” alapszabályait folyó évi 20,453. szám alatt a bonytatási záradékkal ellátta.

— A kézdívasárhelyi kaszinó közgyűlése múlt vasárnap Fejér Károly kir. járásbíró elnöklése alatt élénk érdeklődés között folyt le. Az előző rövid, de tartalmas megnyitó után az év eseményeiről Dr. Török Andor titkár számolt be, a pénztárról Nagy I. Lázár, a gazdai teendőkről Zayzon Sándor, az ügyészről Dr. Balogh Vándor, a könyvtár állapotáról Vajna Károly számoltak be a közgyűlésnek, mely valamennyi jelentést elismeréssel vett tudomásul. Az alapszabályok értelmében kisorsolt rendes választmányi tagokat újra megválasztotta a közgyűlés; pótaggokká: Dr. Bayler Kálmán és Dr. Haan Béla kir. törvényszéki bírákat,

T Á R C Z A.

A Magyar Remekírók első öt kötete.

A remekírók műveivel éppen úgy van az ember, mint a nagy mesterek festményeivel és szobraival. Mennél gyakrabban nézzük ezek alkotásait s mennél sürűbben olvassuk azok könyveit: annál szebbnek találjuk őket, mert minden egyes alkalommal újabb és újabb vonást, újabb és újabb gondolatot fedez fel szemünk és lelkünk.

Isteni ihlet szülte minden, a mi remek. Örök életű, örök becsű, s a műveltségnek, a tölélynek kiapadhatatlan kuforrása.

Ebben leli magyarazatát az életerővel bíró nemzet azon törekvése, hogy nagy mestereik festményeit és szoborműveit közszemlére tessék, képtárakba helyezik s remekíróiknak műveit összegyűjtve közrebocsátják, hogy mindenki számára hozzáférhetővé váljanak, mert a nemzeti szellem ápolói és fentartói azok, az idők végtelenségéig.

A magyar nemzetnek is vannak — hála a Gondviselésnek — olyan remekírói, kiknek művei, gondolatai, költeményei, szónoklatai lángszlopként világítottak a multban, égi fényvel ragyogják be a jelent s vezérsillagként szolgálnak a jövőben. S a magyar népnek minden más népnél nagyobb becsben kell tartania ezeket a nemzeti kincseket, mert a magyar nép elszigeteltségében s a minden oldal

ról fenyegető ellenséges áramlatok közepette csak addig él, a meddig a nyelve él s a meddig remekíróinak a szelleme élte.

Sajnos, a magyar remekírók drága irodalmi öröksége mind a mai napig nem igen válhatott közkinccsé, a nagy közönség nem igen tudott hozzáférközni, mert — mi tagadás benne — szegények vagyunk, kovesen vagyunk s az irodalmi művek gyűjteményes kiadása sokba kerül. Végre a Franklin-Társulat, a melyet évtizedeken át nem csupán az üzleti, hanem a hazafias és nemzeti szellem is irányított működésében, elhatározta, hogy remekíróink valóban remek és kiváló műveit egy gyűjteményes kiadásban s oly jutányos áron közrebocsátja, hogy azokat mindenki megszerezhesse; hogy azok minden magyar családban otthon találhassanak.

Huszonnégy remekíró ötvenöt kötetben egy családi könyvtárban: mennyi szellemi kincs, mennyi lelki gyönyör, mennyi nemes élvezet. Vajjon ki ne óhajtana a birtokába jutni, ki ne igyekeznék azt megszerezni s ki ne érezné magát ezek birtokában gazdagabbnak és szabadabbnak!

Odakünn a külföldön nem új dolog az efféle remekíró-kiadás. Németországban a híres, nálunk is ismert Cotta cég kezdte azokat kiadni. Még a mult század ötvenes éveiben indította meg a német klasszikusok gyűjteményét. Utána Hempel berlini kiadó indított hasonlót vállalatot a hetvenes években, a téglavörös füzetekről nálunk is ismeretes National-Bibliothek címűt. Azóta pedig se szeri, se száma az e fajta könyvtáraknak. Ott, igaz, könnyű

volt, mert a legnagyobb költők művei Goethe, Schiller, Hain ott közkinccsé képeznek.

Nem így nálunk, a hol egy ily egyöntetű remekírógyűjteménynek útjában állott az a körülmény, hogy költészetünk legelső nagyjainak munkái több kiadónál szétszórvva jelentek meg s kiadásuk joga le volt kötve. Már pedig ezek: Arany, Bajza, Czóczor, Tompa, Vörösmarty, Madách, Vajda, Eötvös, Kemény adják meg igazi jelentőségét egy ilyen gyűjteménynek, sőt ezek nélkül semmi létjoga az ilyen könyvtárnak.

Az a kiadó tehát, a ki a Magyar Remekírókat egyöntetű könyvtárban akarta kiadni, annak előbb magához kellett váltani a kiadói jogokat.

Nos, a Franklin-Társulat terveiraja, melyet a Magyar Remekírókról kiadott, tanúsítja, hogy ez a Társulat fényleg ezeket a jogokat magához váltotta úgy, hogy a ki megszerzi a Magyar Remekírókat ebben a kiadásban, annak együtt lesz főformán valamennyi.

És ez adja meg a Franklin-féle Magyar Remekíróknak azt a nagy értéket, azt a kiváló jelentőséget, a melyet nem bírnak eléggé hangsúlyozni.

Ezt az értéket, ezt a jelentőséget tetézi, hogy a magyar műköltészet egyik legkimagaslóbb alkotását, Shakspeare magyar fordítását, melynek létrehozásával a Kisfaludy-Társaság dicső és örök emléket emelt magának, a Franklin-Társulat mint a Magyar Remekírók kiegészítését nyújtja a közönségnek.

Hassák Vidor főgymnasiunai igazgatót, Szabó Jenő ref. papot és Tamásy Imre pébánost választotta meg, a kik közül azonban Szabó Jenő arra való hivalkozással, hogy elve semmiféle póttagságot el nem fogadni, arról lemondott. A közgyűlés e kijelentést tudomásul vette s ötödik póttaggá mást választott. A titkári jelentés kapcsán a közgyűlés elhatározta, hogy a kaszinó fennállásának 60-ik évfordulóját ez évi december 5-én megünnepeli s az e tekintetben előterjesztett javaslatait titkárnak teljesen magáévá tette.

— **Nagyheti és husvéti program** 23-án virágvasárnap a délelőtti 10 órák szentmise barokkszenteléssel kezdődik. Misa alatt szent. Máthé evangéliuma szerint a mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedésének története adatik elő a karban. Délután 3 órakor letenye. 25-én Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén 10 óra or. ünnepélyes szentmise alkalmi prédikációval. Délután 3 órakor veszerenye. 26., 27. és 28-án, nagyszombat, csütörtökön és pénteken délután 3 órakor a papi szolozsma közben Jeremiás siralmának éneklése a kóruson. Nagycsütörtökön reggel 9 órakor ünnepélyes szentmise áldozás, a végén oltárfosztás. Nagypénteken szintén 9 órakor a keresztek lefátyolozása, esonkamise és a legméltóságosabb Oltáriszentségnek a szent. sirba helyezése. Misa alatt szent. János evangéliuma szerint a passió éneklése a karban. Végül gyászbeszéd Jézus válla fölött. Nagyszombaton reggel 8 órakor tűz- és husvéti gyertyaszentelés, utána szentmise. Este 6 órakor a feltámadási ünnepély a szokott fénynyel kedvező idő esetén a piazzterre való felkerüléssel tartatik meg. Az utba eső házak t. tulajdonosai illetőleg: la'ói ez uttal is felkérnek a körmenet idején ablakaik kivilágítására. 29. és 30-án Husvőt első és második ünnepén, délelőtti 10 órakor, alkalmi szent. beszéddel ünnepélyes szentmise tartatik, délután 3 órakor pedig veszerenye. Harmadik ünnepén 10 órakor énekes szentmise lesz.

— **Tolnai Lajos meghalt.** Tolnai Lajos a magyar író-világnak régi jónévű tagja márcz. 19-én meghalt Budapesten. Tolnai Lajos egy időben Erdélyben is működött, mint a marosvásárhelyi ev. ref. egyházközség papja; akkor már ismert neve volt, újfolyó kösőbb prózái és verses munkáival, különösen erős realistikus irányu regényeivel és novelláival csak növelt. Utóbb a fővárosban több folyóiratnak volt a szerkesztője s egy református főiskola igazgatója. Szókimondó kritikái cikkei nem nagyon kedvelték meg az irodalmi klikkeknek, melyek szándékosan és következetesen mellőzték a jeles író. Tolnai Lajos hatvanöt évet élt. Temetése nagy és élénk részvét mellett márcz. 20-án folyt le.

— **Tolvajbanda egy elemi iskolában.** Budapesten, a Kazinczy-utcai elemi iskolában egy tizen-

négtagu tolvajbandát fűdöztek fel, melynek tagjai állandóan loptak. Öt fiut azonnal kiesaptak.

— **Sulyos testi sértést** követtek el vidékről bejött kőbőr cigányok f. hó 20-án Kézdivásárhelyen. Megtámadták Borbándi Lajos mészáros s botokkal leütve, fején, nyakán és hátán több sulyos sebet ejtettek. A cigányok közül hármat a rendőrség hurokra kerített, Borbándit pedig soboival beszállították a Rudolf kórházba.

— **Tilosba járt kézdimartonoson** Berta János földmives, egy fél kezére nyomorék, 7 gyermekes apa. A közeli erdőbe kiment az éj sötétjében mint mondják egy esatlófért, a hegyoldalon megcsuszott s leesett a mélységbe s a balczombját kettétörtte. Sulyos sebével most a kézdívásárhelyi Rudolf-kórházban fekszik a szerencsétlen ember.

— **Weiner Máttyás** női divatruháza Budapest, Andrassy-ut 3 értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktárát a legdivatosabb szövet és mosó kelmékkel szerelte fel, árait a legolcsóbbra szabta, mert a t. hölgyek b. pirtfogását csakis a legjobb minőségű áruk legutányosabb pontos és figyelmes kiszolgálásával óhajta kiérdemelni. A vidéki hölgyek igényei kielégítendő mintaszótküldési osztályát megnagyobbitotta és kíváncsra mintagyűjteményét ingyen és bérmentve küldi. Rendelvényeket 20 koronán felül összegben portómentesen szállít.

Levelezés.

Egy szép nap.

Sepsi Szentgyörgy, márcz. 20.

Az a szeretet és tisztelet, melylyel Háromszék-vármegye intelligens közönsége, hatolykai Potsa József főispán, v. b. t. t. iránt viseltetik, impozáns alakban nyert kifejezést József napján ez évben is. Délelőtti 10 órakor a Sepsi-Szentgyörgyön levő összes hivatalok és intézetek együttesen tisztelgett a vármegyének már 25 éves főispánjánál, a kiknek nevében Szentiványi Miklós alispán üdvözölte a szép beszédben méltatta azt a lelkes, lankadatlan munkásságot, melyet a negyedszázad alatt a székelység érdekében kifejtett. Aztán a „Háziipar Egyesület” Benedek János elnök, a „Sepsi-Szentgyörgyi Székely-Társaság” Vajna István elnök vezetése alatt, a „Háromszéki Takarékpénztár Részvénytársaság” Bogdán Arthur igazgató-elnök, a „Háromszék megyei Tanítótestület választmánya M. Székely János vezetése alatt, majd Kézdívásárhely város közönsége nevében Dr. Török Andor polgármester tisztelgett. Fél egy órakor kedélyes ebéd volt a főispán vendégszerető asztalánál mintegy 60 vendég. Itt szintén számtalanszor felhangzott a szívből jövő kívánság, hogy az ég ura még sokáig tartsa meg a kegyelmes urat megyénk s a székelység javára.

A szellemes pohárköszöntők sorát Szentiványi alispán nyitotta meg, utána Fejér Manó r. k. esperes-plebános, Révay Pál ref., József Lajos unitárius lelkészek, az egyházak nevében, Gödri Ferenc polgármester Sepsi-Szentgyörgy, Dr. Török Andor Kézdívásárhely város közönsége, Vajna Miklós főjegyző a tisztikar, M. Székely János a tanítótestület nevében, majd Dr. Bene István ügyvéd mondtak lelkes felköszöntőket a házi gazdára, ki viszont Ujjvárossy József kir. tanácsost s a többi ott levő Józsefet üdvözölte szeretetteljes díkezőben.

Este 8 órakor volt a Potsa-estély. Igazán gyönyörű közönség gyűlt össze s a midőn a névnapját ünnepelő Potsa József megérkezett, kit a zenekar a Kozák Dávid által szerzett nyitánnyal a „Potsa-emlékkel”, a rendezőség pedig díszes virágcsokorral s a közönség zajos éljenzéssel fogadott.

A rendező urhölgyek, Bodor Ida, Csánki Gyuláné, Csinádi Lajosné, Gyárfás Győzőné, Kelemen Lajosné, Szentiványi Miklós és Zayzon Farkasné urnők halára kötelező nagy munkát végeztek.

A műsor élőképével: „Apolló a muzsák között” kezdődött. A megörökítésre méltó, gyönyörű képben résztvettek festői kosztümökben: Benkő Mór (Uránia), Bikkfalvi Istvánné (Kalliope), dr. Fenyves Somané (Terpsichore), Gödri Irén (Melpomene), Istvánffy Jánosné (Klio), Kamenyitzky Etelka (Euterpe), László Irma (Polyhymnia), Farkas Margit (Thalia), I. Szász Béláné (Erato) urnők és kisasszonyok és ifj. Deák András ur (Apolló). A lenkivül hatásos képlet összeállításáért Végh Endre tanárt illeti őszinte elismerés.

Ezután Gáll Ilonka és Gáll Mariska adtak elő szép sikerrel, elismeréstől kísérve egy melodramát, mire Gyárfás Győző tartott szemléltető előadást a „szecesszióról”. A művészet fejlődéséről szóló nagyszerű tanulmányt a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta s végén zajosin megtapsolta a felolvasót.

Fogolyán Endréné u. a. és Lengyel Erzsike k. a. kedves duettjét, a mit Csinádi Lajosné u. a. zongorán kísért, nagy élvezettel hallgatta meg a közönség, tapsokkal adva kifejezést tetszésének.

Végül „Valami hibája van” című egy felvonásos jóízű apróságát adták elő a műkedvelők. Szűcs Dezső ur (De Lussan André orvos), Miske Lászlóné u. a. (Cecil neje), Fejér István ur (Balancour nagybácsi) és Sükőds Vilma k. a. (Nanett szobaleány) aprólékos részletelig menő tanulmánynyal és sok színpadi routinnal érdemelték ki a folytonos derült hangulatban tartott publikum tapsát.

JÓTÉKONYSÁG.

Kenyér a szegényeknek.

1902. Február hónapi beszámolás a „Szt. Antal kenyéré”-ről.

Január hóról február havára áthozatott 126 K. 65 f. Ehhez hozzájárult február hó folyamán a templomi perselyből: 4-én 33 K. 70 f., 11-én 13 K. 8 f., 18-án 12 K. 46 f., 26-án 10 K. 53 f.

Február 1-től 28-ig az üzletekben elhelyezett főkperselyekből összesen: 24 K. 16 f. és pedig: Bartha Gyula üzletében —; Özy Császár Lukácsné 1 K. 70 f., Dávid Antal 6 K. 55 f., ifj. Dávid István 1 K. 10 f., Dávid Gyula 2 K. 12 f., Dobál Lajos 1 K. 72 f., Fejér L. Fiai 3 K. 90 f., Finta Gy. Albert 62 f., Gyárfás Károly 30 f., Kovács Ferencz gyógytár 32 f., Oroszfalvi iskola 62 f., Száva Dávid 4 korona 8 f., Turóczy István 40 f., Veres Sándor 66 f. A február havi bevétel összege tehát: 220 K. 58 f.

Kiadás: február 4-én 75 kg. kenyér és 20 kg. főz. liszt sütéssel 24 K. 75 f., 11-én 75 kg. kenyér és 25 kg. főz. liszt sütéssel 17 K. 7 f., 18-án 75 kg. kenyér és 19 K. 75 f., 26-án 75 kg. kenyér és 17½ kg. főz. liszt sütéssel 24 K. 77 f., vagyis a február havi kiadások összege: 96 K. 34 fillér.

Marad március havára: 124 K. 24 f.

Kiosztottunk ismét betenkit kedden ½/29 órakor 50—50 drb 2 kilogrammos fehér kenyeret és 20—20 kg. főz. lisztet, vagyis összegezve: 200 drb kenyeret 400 kg. sulyban és 62½ kg. főz. lisztet mind 60—60 szegény között.

1902. január 1-től február végéig 400 drb kenyeret 8 mm. sulyban és 142½ kg. főz. lisztet.

A jószívű adakozóknak a szűkölködők hála-imagja legyen a jutalomdíj jóindulat támogatásukért.

Kézdívásárhelyt, 1902. márcz. 10.

Tamásy Imre,
r. k. lelkész.

Kiadó:aptulajdonos: Ifj. János Mózses.
Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

famentes, viznyomatos, merített, a melyről a külön e célra öntött betűk olyan pompásan — mondhatnám — domborulnak ki, hogy még a gyöngy szem is könnyedén futhat végig a sorokon.

A kemény angol kötést a legszebb ecresé-vázson borítja s a czimlapot nemcsak gyönyörű színnyomás, hanem az illető remekírónak sajátkezű írása aranyban ékíti s minden választékoság mellett is tartós és praktikus, a mely az olvasásnak készült és nem csupán a könyvszekrény díszének.

Mondjunk-e még többet is?

Midőn a „Franklin-Társulat” által kiadott „Magyar Remekírók”-nak ezen első öt kötetét látjuk, önkéntelenül is eszünkbe juthat Garay Jánosnak ama sorai:

„Egy új világ környéke,
Új lég-lehel-reám;
Sajkám elért a révhöz,
Hová óhajtozám!”

Az óhaj minden családban beteljesülhet. A „Magyar Remekírók” 55 kötetben 220 koronáért megrendelhető s az összeg havi 3 koronás részletekben is törleszthető.

A magyar nemzeti géniusz lelkesítsen mindenkit arra, hogy a „Magyar Remekírók”-at a „Franklin Társulat”-nál (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) megrendelje.

Felösleges dolgot végezni, ha mindezekért dícsérgetni akarunk a Franklin-Társulatot. Sem eze-kért, sem azért, hogy oly mintaszerű, választékos izlésű külsőben adja, nem szorult a dícséretre. De az az egy bizonyos, hogy igaz öröme telik annak, a ki ezeket a köteteket a kezébe veszi, forgatja.

Előttünk fekszik immár a magyar irodalom főműveinek a „Magyar Remekírók”-nak éppen most megjelent első öt kötete, a mely Arany János, Csiky Gergely, Garay János, Tompa Mihály és Vörösmarty Mihály műveit tartalmazza.

Arany Jánost: Riedl Frigyes, — Csiky Gergelyt: Vadnay Károly, — Garay Jánost: Ferenczy Zoltán, — Tompát: Léva József s Vörösmartyt: Gyulai Pál neves íróink rendezték sajtó alá s nemcsak arra ügyeltek, hogy az egyes írók szövegét szabatos és teljes alakban kapja meg az olvasó közönség, hanem ragyogó tollal megírták mindegyiknek az életrajzát s munkáinak jellemzését, szépirodalmi irodalom-történeti méltatását.

E méltatás, mely minden egyes műnek bevezetőül szolgál, már magában véve is oly tulságos s oly becses, hogy azt minden művelt magyar embernek át kellene olvasnia.

Valóban nagy hála a kötelezte a Franklin-Társulat a magyar irodalmat s az egész magyar nemzetet, hogy remekíróinkat ilyen színvonalon mutatta be.

De nem szabad hallgatnunk a kötetekhez esato't költő-arcképekről sem, a melyeket Hirsch Nelli finom érzékkel művészileg rajzolt meg. A papiros-

H I R D E T É S E K.

Sz. 3840—1901 t.lkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint t.lkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Id. Jakab István végrehajtónak, Nagy Antal végrehajtást szenvedő elleni végrehajtásos ügyében, Cseh Antal jelzálogos hitelező 443 korona 84 fillér tőkekövetelés és jár. iránt a kézdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíró) területén levő, Imecsfalva község határára fekvő, az Imecsfalvi 56. számú tjkvben, A + 1113. hrsz. ingatlanból Nagy Antal járandóságára 414 korona, továbbá az 1936. hrsz. ingatlanból ugyancsak Nagy Antal járandóságára 32 korona, és a 136/1. 136/2. és 137. hrsz. ingatlanból hasonlóan Nagy Antal járandóságára 898 korona. Összesen 1442 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ellenben a viszárvetésnek a fenti ingatlanokra nézve Nagy Istvánné sz. Nagy Katalinnal szemben Sebestyén Antal és Sebestyén Dénes javára kért elrendelése megtagadtatik, mert: Nagy Katalin férj. Nagy Istvánné az 1898. évi február hó 24-én megtartott árverés alkalmával, mikor is a fenti ingatlanokból járandóságok elárverezve lettek, nem volt árverési vásárló, hanem az, az árverés vele és Kicsid Gergelyvel szemben éppen azért lett elrendelve és fogantatva, mert az 1896. évi június hó 1-én Nagy Antalnéval szemben fogantatott árverés alkalmával általok megvásárolt fentiingatlanokra nézve az árverési feltételeknek eleget nem tettek.

Ez alapon ellenők árkülböztetési eljárás tétetvén folyamatba Sebestyén Antal és Sebestyén Dénes 400 korona tőkekövetelése és járuléka, a 171. con 900/1900. t.lkvi. számú végzés 5 pontja szerint ép a Nagy Katalin férj. Nagy Istvánné által megterítendő vételár különbözetből lett kiutalva.

Ellene tehát nem viszárvetésnek, hanem külön végrehajtási eljárásnak van helye.

A fenti kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi április hó 21-ik napján d. e. 9 órakor Imecsfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át

készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

A kir. tsvszék, mint t.lkvi. hatóság. Kovászna, 1901. évi Deczember hó 31-én.

Száva Jakab,
kir. albiró.

(62. 1—1.)

1311—1901. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1901. évi V. 356. számú végzése következtében Dr. Szaesvay Gyula ügyvéd által képviselt Bitai Antalnak javára Lemhényi Bálint Gyula és társai ellen 100 K. s jár. erejéig 1901. évi szeptember hó 11-én fogantatott végrehajtás alkalmával lefoglalt és 1592. K. becsült A) Mátyás Pálnál szalma, gabona, széna, csikók, B) Bálint Gyulánál, csikó és tehén borjú, C) Rethi Gergelynél széna, osztóváta, ágy-nemű, szekér, gabona, szalma, külön 440 forint, 962 K.-ból álló ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1901-ik évi V. 356. számú végzése folytán 100 K. tőkekövetelés, ennek 1900. évi január hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 83 K. 65 fillérben bíróság már megállapított költség erejéig Lemhényi község házánál leendő fogantatásának céljából határidőül 1902. évi március hó 26. napjának délutáni 2 órája kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is el fognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetményben a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt K.-Vásárhely, 1902. évi március hó 9. napján.

Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

(61. 1—1.)

Találkozás az utcán.

Isten álgyon, hová még Mária?

Megyek a gőzfürdőbe vizsem a tekintetes uringeit tégláztatni.

Hát tégláznak ott?

Hogyne, a gőzfürdő ur berendezte a mosókonyháját intézetnek és Budapestről hozatott egy téglázó nőt, a ki fájinul tégláz, te még nem is tudod?

Aniska tik nem küldtetek még tégláztatni?

Pedig már elhírelték az urak a bótokba és hivatalokba, hogy miken szépen és fájinul tégláz. Enismegmondom a nacságának, hogy külgye oda téglázni a ruhákat.

Szervusz, mert sietek!

(52. 3—4.)

Üzlethelyiség változtatás!

Mivel üzletemet április 24-ikére áthelyezem a piac téren SZVOBODA BÉLÁNÉ uraszonnyal üzlethelyiségébe, az átköltözés megkönnyebbitéséért asztali- és függőlámpákat, 80 darabból álló finom porcellán és Angol evőkészleteket, finom Mocca és kávé készleteket vételáron adok el, valamint más árukat is a lehető legjutányosabb áron bocsátok a tisztelt vevő közönség rendelkezésére.

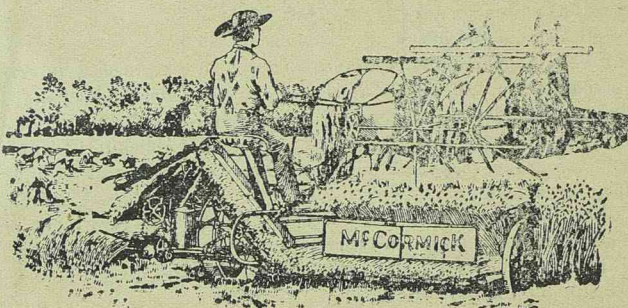
(35.—8—0.)

Kiváló tisztelettel:

Jancsó Gyula, kereskedő.

Mc Cormick Harvesting Maschine-Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

Kévekető aratógép,
Fűkaszalógép,
Köszörűkészülék

„Daisy” marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kéveketőfonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olesó tartalékreszek ériási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

William J. Stillmann
igazgató.

Budapest,
V. ker., Váci-ut 30. sz.

(48. 3—18.) Évi termelés: 362000 gép.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegetajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövényanyag. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívülcsekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Óriási jövődelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap-ezzel, ki azt czímre ingyen és bérmentve küldetni kéri, melyben csemeték a ház, vagy család, a hol annak tartalmát használni fordítanak, város, falu, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltak, melyek minde kinek nagy szolgálatot tesznek. Czím: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

(22. 6—10.)

Ny. ifj. Jancsó M.-nél Kézdi-Vásárhelyt.